Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.

Kuulutuste hinnad:
1 veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

Ilmub 3 korda nädalas

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksiku numbri hind 5 senti.

Tellimisehind postiga 3 korda nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt., 12 kuud 6 kr. 75 senti.
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s., 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 142. (190). Jõhwis, laupäewal, 12. detsembril 1931. a. II. aastakäik

Käsutusväelaste paraad Narva Rahvaväljal.

Kordamisõppused läksid hästi korda — Mehi oli 98% kutsutuist kohal.

Reedel lõppesid Narwa, Waśknarwa ja Jõhwi rajooni käsutuswäelaste manöövrid üldise paraadiga Narwa Rahwawäljal. Paraadi, millest wõtsid osa ka Narwas wiibiwad tegew-wäe üksused, wõttis wastu 1. diwiisi ülem kindral A. Tõnisson. Diwiisi ülem tänas kõiki kokkutulnud käsutuswäelasi ja märkis ära kordamisõppuste tähtsust käsutuswäelastele. Peale üldist paraadi, mis lõppes kella 9 paiku hommikul, läksid käsutuswäelased kompaniide wiisi riwikorras kogumispunktidesse, kus andsid ära warustuse.

Üldiselt manöövrid läksid hästi korda. Käsutuswäelasi oli tulnud kokku 98 protsenti. Meeleolu oli kõigil hea ja distsipliin eeskujulik.

Kinod ja õlu teatri heaks maksu alla.

Wastawate ettepanekutega näitekunsti sihtkapitali walitsus esineb wabar. walitsusele. — Teatritewaheline „repertuaarikoda" tulemas.

Näitekunsti sihtkapitali walitsuse wiimsel koosolekul, millel wiibis ka Narwa teatri näitejuht Ed. Lemberg, oli kaalumisel sihtkapitali summade suurendamise küsimus. Otsustati esineda wabariigi walitsuse ees ettepanekuga, et teatri heaks seataks kinodele maks piletite pealt ja teatrimaks õllele.

Nagu selgus teatrite esindajate seletustest, operett ei tasu end kuski ära, waid talle maksab iga teater juure. Andmed puudusid ainult Tallinna „Estoniast", kes keeldus neid awaldamast. Edasi awaldati mõtteid, kas ei oleks otstarbekohane kutsuda ellu teatrite-waheline keskkoht nii-öelda „repertuaarikojana". Siis jääksid ära niisuguse ebanähted, et üht ja sama tükki teatrid lasewad tõlkida mitu korda, mis loomulikult läheb kulukaks.

Pikad jõulud Kreenholmis.

Töö katkestatakse pühade puhul 11 päewaks. Lina- ja kalewiwabrikus pühi 3 päewa.

Neljapäewal pandi wälja Kreenholmi wabriku wärawale kuulutus, mille kaudu wabrikuwalitsus teeb teatawaks töölistele, et jõulupühade puhul lõpetatakse töö wabriku kõigis osakondades 24. detsembril kell 12 päewal. Töö algab wabrikus alles 4. jaanuaril 1932. a. Seega on Kreenholmis pühi terwenisti 11 päewa.

Lina- ja kalewiwabrikus lõpetatakse pühade puhul töö wabrikus samuti 24. detsembril, kuid mõlemas nimetatud wabrikus on pühi ainult 3 päewa. Töö algab endiselt 28. detsembril.

Jääpüük algas. Päevane saak 3000—5000 silmu.

Püügikohaks Narwa-jõel linnasadama ja puusilla rajoon. — Kalurid asuwad püügiriistu koduselt walmistama.

Narwa-jõel algas silmupüük jäält, mis kaluritelt palju suuremat waewa ja tööd nõuab kui lahtise wee püük. Nüüd tuleb kaluritel jäässe augud raiuda, mille kaudu asetatakse jõe põhja püügiriistad. Öö jooksul lähewad lahtiraiutud augud harilikult jälle jäässe ja järgmisel päewal, püügiriistade wäljawõtmisel, tulewad augud uuesti lahti raiuda. Püügikohaks on wõetud rajoon, mis asub Narwa linnasadama ja puusilla vahel, kuna allpool sadamat üldse püüki ei ole.

Püügipäewal on silmusaak 3000-5000 silmuni, kuid päew-päewalt jääb saak wähesemaks. Kalurid arwawad, et jääpüük wõib kesta weel umbes nädalapäewad ja siis jääb püük kuni kewadeni seisma. Osa kalureid hakkab talwe jooksul uusi kalapüügiriistu walmistama ja wanu parandama. Suurt muret teebki kaluritele kalapüügiriistade muretsemine, sest need riistad on wõrdlemisi kallid. Niidi ja riide hinnad on langenud, kuid kalawõrkude hinnad seisawad endisel kõrgusel, seepärast on ka nüüd ülsitkud kalurid Narwas hakanud kalawõrke kodusel teel walmistama.

Hobuse „surmanumber" veskitiival.

Münchauseni-lugu Eesti-Wene piirilt Peipsi ääres.

Läinud pühapäewal wõisid Peipsi järwe ääres asuwa Skamja küla piiriwalwurid olla omapärase wahejuhtumi pealtnägijaiks, mis tuletab meele tuttawaid Münchauseni-lugusid.

Peipsi järwe ääres lümmekond meetrit teispool piiriaeda SSSR'i poolel seisab wana tuuleweski, kuhu pühapäewiti woorib talumehi wilja jahwatama. Nimetatud pühapäewal — umbes kella ½12 paiku — nähti üht taluätti tulewat weskile. Hobuse sidus mees ohelikupidi weski juure kinni, ise minnes weskisse. Kas talumees oli walinud „lasilapuuks" weskitiiwa wõi oli tegu mõnd muud laadi äparduse, kuid weski käima hakates juhtus uskumata lugu: weskitiib upitas hobuse „surmalennule", mis küll wähe wiperdus: kostis wali ragin ja weski jäi seisma, olles kiskunud hobuse weskitiiwa otsas kõlkuma. Weskis märgati asja ja hirmunud talumees, kes töttas westiõuele, tõstis walju kisa. Wälja jootsis ka mölder. Samal hetkel katkes ohelik ja hobune kukkus weskitiiwa otsast põlwili maha. Hobust maast ülesse upitadas karjus maamees korduwalt: „Jaa tebje eschtschjo pakashul", jagades seejuures hobusele suure kaikaga hoope selga. Peksu katkestas mölder, kisades: „Sam tõj tschort, durak!" Nii mehed jõudsidki wiimaks selgusele, et hobune pole süüdi, kui peremees hooletu.

Jõhvi valtsidega jahuveski

Sellega teatame lugupeetud tarvitajatele, et meie Jõhvi mõisa veski, alates 14. detsembrist k. a., töötab elektriga, tarbekorral 2—3 vahetusega, ilma järjekorra ootamiseta.

Veski on täiendatud kõige uuemat tüüpi viljapuhastamise, pürstimise ja valtsimasinatega, seepärast **valmistab sõredat ja pehmet püülijahu, kruupe, tangu, sõelajahu ja igasugu lihtjahu kõige paremas headuses** ja kiirelt.

Jõhvis, 8. detsembril 1931. aastal.

Kõige lugupidamisega

Omanikud.

Elektri-, raadio- ja spordi-äri.

W. Must

Narwas, Peetri plats.

Soowitame jõulukinkideks — ja talvehooajaks —

Soome tõukekelke ja suuski.

Grammofonid, plaadid, odavad laualambid, korona mängud jne. jne.

Teistest ette jõudnud

oma tasku- ja käekellade hääduse ja hindade mõõdukusega on

Kellavabrik

Helvetia

Kas teil on teada, et parim kingakreem ja veesaapamääre on

„Star"

Müügil suurel ja väiksel arvul.

A. VILLERS, Jõhvis.

Turuplats nr. 7, telefon 40.

Põllutöökoja valimistele!

Iga põlluharija peab 13. ja 14. detsembril otsustama, keda tema usaldab oma huwide kaitsjaks.

Iga põlluharija peab olema teadlik, et 13. ja 14. detsembril määrab tema kindlaks meie põllumajanduse kui ka oma talu arenemise suuna. Neil päewil iga põlluharija, olgu ta wanatalu-wõi wäikekohapidaja, ajunik wõi rentnik, läheb põllutöökoja walimisele ja annab oma hääle nendele walimistel esinewatele kandidaatidele, kes suudawad ja tahawad meie põllumajandust edasi wiia. Misfugustes nimekirjades esinewad need põllupidajate esindajad, seda ei ole raske otsustada.

Walimistel esineb kolm erirühma.

Suurema rühmana esinewad ühiselt põllumehed, asunikud, rentnikud ja teised põllupidajad, waatamata poliitilisele meelsusele. Siin esinewad kõrwuti kõik need, kes ei taha põllutöökoda muuta poliitiliste erakondade kisklemise kohaks. Need põllumehed näewad wälja pääsu praegusest raskusest ainult üksmeelses ülesehita mas töös, mitte aga kisklemises poliitiliste erakondadega. On ju kõigi põlluharijate huwid ühed ja samad, seepärast peab neid ka ühiselt kaitsma.

Teise rühmana esinewad põllumeestekogud — põllumeeste esituse nime all. Nende ülesanne on põllutöökoda oma wõimu alla saada, et seega seljatagust kindlustada oma äridele ja äridirektoritele, kes tegelikkude põlluharijate usalduse täielikult kaotanud.

Kolmanda rühma esinewad walimistel sotsialistlikud põlluharijad. Nende siht on ühismajapidamiste loomine Wenemaa eeskujul. Nendega ei saa küll ütski põlluharija kaasa minna, sest praegusel raskel ajal sarnased katsetamised wiiwad majapidamise täielikule kokkuwarisemisele.

Kaks wiimati nimetatud poliitilist erakonda toowad põllutöökotta ainult sallimatust ja riidu, halwates seega koja tööd ja tulemusi. Selles peab olema iga põlluharija teadlik.

Iga põlluharija, kes ei poolda põlluharijate ühise pere lõhkumist, waid nõuab üksmeelsel tööd põllumajanduses, läheb walimisele ja annab oma hääle põllumeeste, asunikkude ja teiste ühinenud maapidajate nimekirjale.

Iga põlluharija peab hoolitsema, et ka tema naaber läheks walimisele. Walimistel on tähtis iga hääl.

Kõik walimisele! See on pandiks, et põllutöökoda kujuneb täielikeks põlluharijate esituseks.

Jälle raske õnnetus tööstetooliga.

Linawabriku tööline kukkus teiselt korralt alla.

Läinud kesknädalal kukkus Narwa linawabrikus tööline Georg Besrodnõi ettewaatamatuse tõttu wabriku teiselt korralt tõstetooli awausest alla kiwipõrandale ning sai raskesti wigastada. Tööline oli awanud tõstetoolisse wiiwa ukse, ilma et ta oleks pimeduses märganud, et tõstetool oli koguni wabriku neljandale korrale tõusnud, ja „astus" 5 meetri kõrguselt alla kiwidele. Kaastööliste poolt toimetati õnnetu kalewiwabriku haiglasse, kus selgus, et tal on pealuu lõhki ning parem jalaluu murdunud. Õnnetu seisukord on raske, kuid mitte elukardetaw.

Peab märkima, et see on juba teine raskem õnnetus kuu jooksul linawabriku tõstetooliga.

Mootorpaat kahe Soome piiritusewedajaga Eesti rannas.

Türsamäe, 11. detsembril. Eile õhtul jõudis Türsamäe randa mootorpaat kahe soomlasega. Soomlased, Kettula ja Paawilainen, on piiritusewedajad. Nad eksisid tiheda udu tõttu merel ja sattusid eksikombel Eesti randa. Soomlased wõeti piiriwalwe poolt wahi alla.

Kaastunde-telegrammid L. Reijo lesele.

Ingerlaste juhi L. Reijo abikaasale, kelle mees sai teatawasti iseäralikel asjaoludel Eesti-Wene piiril surma, on tulnud Soomest ja Eestist rida kaastunde-telegramme. Muu[illegible]gulgas on saatnud telegramme ka Soome wabadussõjaaegne ülemjuhataja kindral Mannerheim ja kaitseliidu ülem kindral Malmberg.

Narwas paks lumi maas.

Lumeteed on head.

Wiimase 3—4 päewa jooksul on Narwas sadanud paks kord lund maha. Suwesõidukid on linnas ja ümbruskonnas wahetatud talwesõidukite wastu. Wahepeal on ilm sulaks läinud ja selletõttu wärske lumetee on haruldaselt hea.

Ühes sellega peab tähendama, et käesolewal talwel on kõik metsateed sõiduks täiesti kõlbulikud, sest enne lume mahatulekut külmas maapind kõwasti jäässe.

Ööwalwe apteegid Narwas.

Kuni 13. detsembrini s. a. on öövalwe J. Lusti apteegis, Suures tänawas.

Narwa „Ilmarise" teateid.

Täna, laupäewal, peoõhtu segaeeskawaga, millele järgneb tujukõllane jalakeerutus kuni kella 3-ni hommikul.

Homme, pühapäewal, kell 11 hommikul 2. hommikutendus. Kawas: ühewaatuslik operett, naljamäng ja kontsertosa. Kell 7 õhtul publiku lemmik-rewüü-operett „Seaduse tõõt", sedapuhku wiimast korda. Kell 9 õhtul pall noortele ja wanadele. Ruumid soojad ja mugawad. Pääsetähtede hinnad alandatud.

Kõnekoosolek Narwa karskusseltsi „Wõitleja" 40 a. juubeli puhul

on esmaspäewal, 14. sk., kell ½7 õhtul seltsi saalis. Kõnelewad Naiste karskusliidu ja Eesti karskusliidu tegelased pr. H. Mäelo ja Ed. Kubjas.

Lõpulik väljamüük

Valmis kleidid, pudu- ja riidekaubad. **alandatud hindadega 10—30 protsenti**

JÕHVIS, kaubamaja Nr. 6

„Union" jalanõude kauplus.

4 liuwälja awamisel.

Lähemal ajal kawatsetakse awada Narwas 4 liuwälja. Narwa linnawalitsuse poolt awatakse üldtarwitamiseks liuwäli Tulewiku ja Walge tänawa wahelisse orgu, Kreenholm awab oma liuwälja spordiplatsile ja tennishokiklubi korraldab liuwälja lina- ja kalewiwabriku piirkonda. Peale selle kawatsetakse weel liuwäli awada linnaspordiwäljale. Liuwäljade awamiseks on juba eeltööd käimas.

Suurimaks kujuneb liuwäli, mis korraldatakse linnawalitsuse poolt. Linnaliuwäljal hakkab ka kolm korda nädalas muusika mängima.

Elaw jõululaat Narwas.

Läinud neljapäewal ja reedel peeti Narwas jõululaata. Sula ilma ja hea reetee tõttu laadale oli tulnud rohkesti maainimesi, küll hobusega, küll jalgsi.

Wastutustundeta teod.

Ühiskondlikult tõbised elemendid sünnitawad awalikku ärewust.

Põeme jõuraiskamise haigust. Igal alal. Oleme killustatud poliitiliselt, majanduslikult, kultuuritöös jne... Põeme raskekujulist parteitamise tõbe. See on wiinud meie rahuliku loomuga rahwa juba nii kaugele, et sõna- ja sulesõjast on jõutud juba terariistade täristamisele! Tihatakse isegi kodusõja wõimalustest kuulduši lewitada! Ükšikud mehed ja lehed keerutawad kõmujutte kahest üksteisele waenulikust leerist — wabadussõjalašist ja „liinisõdureist", kes walmistawat end ette mingisuguseks „jõukatsumiseks"..

Siis niikaugele oleme jõudnud oma kodu korraldamisel ja iseseiswuse kindlustamisel!!

Ei taha uskuda, et ähwarduste ja kõmujuttude lendulaškjad mõtlekšid tõšiselt oma kergemeelseile hüüdeile, kuid juba säärane „jõudemonstratsioonide" ja „manööwrite" ülespuhumine, mis wiimasel ajal Tallinnas ja mujal toimunud, on tunnistuseks, et meil hakatakse ühiskondlikult hädaohtlikku ja kardetawat mängu mängima. Siin pole muuga tegu kui wastutamatu, lühinägelise õnnekütimisega.

Rahwa kainemad kihid ja arukamad pead on kohustatud säärasele mängule otseteed lõpu peale tegema. Isegi siis, kui neist kergemeelseist hüüdeist tegudeni on tükk maad, ei ole kuidagi lubataw, et säärašeid hüüdeid lastakse wabalt lewida eksportkaubana. Traataia-tagused elemendid kasutawad meie „kodusõja" kuulduši oma huwides — poliitiliselt, kuna läänerriiges toowad need kuuldušed meile majanduslikult tõšist kahju.

On tõšiasi, et häda toob tüli maja. Kuid kas meie rahwas ei tunne küllalt tõšiselt hädaši ja ei ole üle elanud weel hullemaid päewi, kui seda on praegune aeg?! Ent tüli tekitamise asemel on häda ajanud meie rahwa ridu just koomale, on sundinud teda kokku wõtma oma jõu ja leidma kõigis kihtides ühise keele ühise hädaohu wastu wõitlemiseks.

Et meil praegu üle elada tuleb wäga rasket majanduslikku kriisi, šiis oleks loomulik, et selleši üle saamiseks koonduksid endise aja eeskujul jällegi kõigi rahwakihtide jõud ja heidetaks kõrwale kõik omawaheliseđ tüliasjad. Seda aga ei näe meie kahjuks mitte mõningate ringkondade juures ja peab arwama, et neist ringkonniši on üldine häda ja mure nähtawasti weel wäga kaugel. Wõi aga: tundes seda muret ja täristades sealjuures oma poliitilistele wastastele terariistu, talitatakse seejuures sihilikult, seega kuritahtlikult. Kuritahtlikult üldistele huwidele. See on awalik kuritegu riigi ja rahwa wastu ja seda ei tohi sündida lasta ükski riigitruu kodanik, ei ükski seaduslik riigiwalitsus. Nii „manööwerdajaile kui ka manööwrite" ülespuhujaile tuleb otseteed päitsed pähe panna. Ühiskondlikult tõbiseid tuleb õige ja mõjuwa rohuga arstida!

Meie rahwal on sisemist jõudu ja terwet mõistust korraldada oma elu parema äratundmise järele ja heita käega igasugustele õnnekütimistele ning ta on ka küllalt küps, et osata üle saada ajarasksušist, kuid praegune olukord on šiiski küllalt tõšine selleks, et mitte lubada rahwa ja riigi heale nimele wäljaspool kahju teha ja rahwa jõupingutusi halwata.

Wastutustundeta teotsejaid tuleb awalikku häbiposti tõmmata ja kõigil kaineltmõtlewail kodanikel selle eest hoolitseda, et jõudukillustaw ja üldist heaolu ähwardaw parteitamise tõbi saaks kord lõplikult wälja juuritud.

Selleks kohustab meid meie riiklik iseolemine ja rahwa tulewik.

40 aastat karskuse- ja haridusetööd.

Karskusselts „Wõitleja" elukäik — ilmekamaid peatükke Narwa eesti seltskonna arenemiseloost.

Täna pidulik etendus Narva teatris, homme juubeliaktus.

Täna, laupäewal, ja homme, pühapäewal, Narwa karskusselts „Wõitleja" pühitseb oma 40 aasta tegewuse juubelit. Sel puhul laupäewal Narwa teatris on Ed. Wilde „Pisuhänna" pidulik etendus ja pühapäewal kell 3 p. l. seltsi saalis juubeliaktus, mil toimub ühtlasi seltskonna poolt juubilarile — karskusselts „Wõitlejale" — annetatawa uue lipu andmine.

* * *

Karskustöö Narwas enne „Wõitleja" asutamist.

Intensiiwsema kuju wõttis karskusšihilik tegewus Narwas 1889. a. Sel ajal hakkasid ärksamad tegelased korraldama karskusšiseliši koneši ja lewitama karskuskirjandust, mida saadi Tori karskusseltsilt, kellega oli loodud juba side. Silmapaistwamaid tegelasi karskustöös sel ajal olid Toomas Amtmann ja Martinson.

Selle karsklaste rühmitusega liitus warsti ka Narwa ajalehe „Wirmaliste" toimetaja Jaan Reinwald ja nüüd oli ka ajaleht juba karskustööks kasutada.

Suurem omavaheline nõupidamine karskustöö asjus oli ajaleht „Wirmaliste" ruumides, kus otsustati karskusseltsi asutamine. Telliti Tori karskusseltsi põhikiri, mis weidi muudeti ja kohaldati ja saadeti kubernerile seltsi awamise palwega. Põhikirja lõplikuks redigeerijaks oli Herman Kulbas, kes ka palwekirja kubernerile kirjutas ja saatis. Luba saadi ja teade selle üle jõudis kätte 1890. a. oktoobrikuu esimestel päewadel.

Seltsi asutamine ja tegewuse algus.

12. oktoobril 1890. a peeti ära seltsi awamise koosolek Joala tän. Filimonowi majas, kus selleks ruumid olid üüritud. Üüriraha pandi omawahel korjanduse teel kokku. Seltsi tegewus kuulutati awatuks ja 10 agaramat tegelast loeti asutajateks. Need olid: T. Amtmann, J. Kruusberg, H. Kulbas, J. Laur,

Jaan Reinwald,
„Võitleja" esimene esimees.

H. Paap, J. Rant, J. Reinwald, J. Samberg, J. Seeberg ja J. Westholm.

Alati liikmete wastuwõtmist ja sama aasta lõpuks oli neid juba 51 (37 meesja 14 naisliiget).

6. jaan. 1891. peeti ära esimene ametlik liikmete üldkoosolek. Koosoleku juhatajaks ja ühtlasi ka protokollikirjutajaks waliti „Wirmaliste" toimetaja J. Reinwald. Samal koosolekul moodustati ka esimene juhatus. Esimeseks esimeheks ehk presidendiks (nagu teda sel ajal nimetati) sai Jaan Reinwald (luuletaja Ado Reinwaldi wend). Osawõtt koosolekust ali wäga elew, sest liikmeid seltsil oli 66, koosolekule oli neist aga ilmunud 50.

Juba esimesel tegewuseaastal tuleb seltsil lahendada ruumide küsimust, kaaluti isegi oma maja ehitamist. Filimonowi majast kolitakse üle Kiriku tänawasse J. Ormuse majja. Korraldatakse kõnekoosolekuid (kõnelewad J. Speek ja H. Ots), näitemängu-õhtuid, maskeraade, näitemüüke ja tantsuõhtuid.

Näitlejate trupi moodustamiseks oli 25. juul. 1891. asjasthuwitatud kokku kutsutud. Kokku oli tulnud 18 inimest. Näitejuhiks waliti Mihkel Treiberg, kes aga warsti ära astus (12. dets. 1891.).

21. sept. 1891. oli selle näitetrupi esimene esinemine linnateatri ruumides, kus ette kanti „Üks eksinud inimene". Sissetulekut andis see esimene näitetrupi esimine 52 rubla 99 kop. Pandi ametisse ka tantsujuht, kelle ülesandeks oli peamiselt näitelawa tantsu juhtida, aga ka peoõhtutel tantsu järgi walwata. Tantsujuhataja oli Anton Kurg. Laulmas peo-

Karkusselts „Võitleja" seltsimaja praegusel kujul, pärast mitmekordset ümber- ja juureehitust, Joala tänawa ääres

õhtutel käisid oma kooridega J. Jaks, A. Lukk ja A. Rubach.

8. sept. (1891.) koosolekul tõstis J. Reinwald ka raamatukogu asutamise küsimuse ülesse. Kubernerilt saadi aga ainult wenekeelse raamatukogu asutamise luba.

Juhatusel tuleb ka selle järgi walwata, et liikmed karskuse põhimõtteid ei rikuks. Ja just seltsi esimestel aastatel kuuleme, et juhatuselt sagedasti noomitusi saawad liikmed, kes paar „krumkat" wiina joonud.

Warsti hakkas seltsile waranduši koguma. Juba 9. märtsil. 1891. kinnitatakse maja-asjad tule wastu 167 rubla 35 kop. eest.

Seltsi tegewus üürikorteris.

Olgugi üürikorteris, suureneb seltsi tegewus alatasa. Juba a. 1892. on seltsil oma laulukoor J. Saare juhatusel. Peale pidude kinnistes ruumides hakatakse korraldama ka suuri rahwapidusid Paemurru metsas, kuhu kaastegelastena wõtawad osa kõik Narwa laulu- ja mängukoorid ja mõnikord isegi ka mõned Narwa ümbruskonna kooridest, ja peoõhtuid N.-Jõesuus, Sillamäel ja Toilas. Isegi maakonna-laulupeo korraldamiseks maikuus 1892. tehti ettewalmistusi, kuid selle täidewiimist ülemus ei lubanud. 1894. a. seati sisse igapühapäewased „ettelugemisõhtud". See oli juba midagi rahwaülikooli taolist. Osawõtt neist ettelugemistest oli elaw ja nad kestsid aastaid. Kõik see tõmbas inimesi ligi ja „Wõitleja" liikmete arw tõusis mõnel aastal üle 200 (a. 1893. oli liikmeid 225, neist 159 mees- ja 67 naisliiget). Tõusule liikmete arwus wõis aga kergesti ka langus järgneda. Nii oli 1894. a. liikmete arw langenud jälle 60-le.

Omas majas.

Oma ruumide muretsemine oli peaaegu seltsi asutamisest peale olnud kõneaineks nii juhatuse koosolekuil kui ka liikmetel omawahel kui aga nüüd selgus, et wõimalik oleks osta Sinowjewi wabriku wastas olewat Jsakowi puumaja wõrdlemisi soodsatel tingimustel, šiis esines seltsi esimees kooliõpetaja M. Leinbaum 4. weebr. 1898. a. seltsi erakorralisel üldkoosolekul sellekohase ettepanekuga ja pidas mõtte õhutamiseks hoogsa kõne. Üldkoosolek andis juhatusele aolituse maja ostmiseks ja moodustas isegi sellekohase komisjoni, kuhu said M. Leinbaum, K. Leberecht ja A. Pesser. Samal koosolekul pandi raha kokku majaostuks, nimelt 50 rubla 25 kop.

Komisjon töötas energiliselt ja warsti sõlmiti ostuleping. Ostetud maja oli ühekordne puumaja 10×4 sülda, hind maja ja platsi eest 2300 rubla. 600 rubla tuli kohe ära maksta, 1700 rubla jäi obligatsiooniwõlana.

Kohe pärast ostmist asuti maja ümberehitamisele. Selleks moodustati komisjon, koosseisus: A Undeldorf, J. Laos, A. Smirnow. J. Speek ja J. Arwa.

Jõukamad seltsiliikmed panid omawahel raha kokku, Kreenholmi wabrikuwalitsuselt saadi toetusena 1000 rubla ja nii oli üldsummas 1632 rubla ehituskomisjoni käsutuses. Mõned lubasid toetada ehitusmaterjaliga, mille wäärtus kogusummas 600 rublani tõusis.

Wana maja mahalõhkumine algas aprillis ja sama kuu 28. päewal asuti uue ehitamisele. Ehitamistööd ka materjal läksid maksma 5498 rubla 59 kop. Aasta lõpuks oli maja walmis ja 5. detš. 1899. a. korraldati uue hoone pidulik õnnistamine.

Uuel majal lasus 3500 rbl. obligatsiooniwõlga ja 1067 rbl. 27. kop. jookswat wõlga.

* * *

Need on paar peatükki Narwa karskuseselts „Wõitleja" elukäigu sünniaegadest, mis — nagu näeme — ei ole olnud mitte kerged, waid on nõudnud wäsimata ja sitket tööd. G. Matto, kes korraldanud trükki üle-poolesajaleheküljelise ülewaate Naarwa eesti karskuseselts „Wõitleja" tegewusest läinud 40 aasta kestel, kust on närit ka ülalolewad read, ütleb oma ülewaadet lõpetades, et „Wõitleja" ajalugu, see on ilmewamaid peatükke üldse Narwa eesti seltskonna arenemiseloost. Selle ešiletoomiseks ei jatku nappidest ridadest, selleks kuluks ära kehakas köide. „Wõitleja" elukäik, eriti tema waremhtes aastates, on ju olnud ühtlasi Narwa ja Narwa eesti seltskonna elukäiguks. Selle juure, mis ta meile on olnud ja mis ta on praegu, tuleme weel pikemalt, nüüd, tänase tähtpäewa puhul, läkitame aga juubilarile oma poolt jõudusoowi edasiseks wõõs, soowiga, et see töö edaspidigi ei kannaks kesisemat wilja, kui see, mille üle praegu wõime tunda täie õigusega röõmu.

Narwa osa Hansa kaubanduses Wenemaaga

Mag. A. Soomi referaat Narwa ajaloo-seltsi ettekandekoosolekul.

Narwa ajaloošelts, mis hiljuti kutsuti ellu eesti ajaloo-uurimise wirgutamiseks ja edendamiseks kohapeal, pidas läinud pühapäewal oma esimese ettekandekoosoleku, mil refereeris Narwa linnamuuseumi ja arhiiwi juhataja mag. A. Soom, kes ühtlasi ajaloošeltsi esimees, teemil: „Narwa osa Hansa kaubanduses Wenemaaga".

Wenemaaga üle Läänemere kauplemise ajalugu ulatub tagasi kaugesse minewikku. Siitkaudu teostus Germaani suguharude, Skandinaawia wikingite ja Ojamaa ümber grupeerunud Skandinaawia-Saksa kauplemine. 13. sajandist peale omandab wõimas Saksa Hansa siitkaudu Wenemaaga kauplemises monopoli seisukorra. Wene kaubanduse keskkohaks oli sel ajal, kui Dnjepri weetee ühes Kiiewi linnaga kaotas oma tähtsuse, Nowgorod.

Waremal ajal käis kaubatee Nowgorodi Soome lahe, Neewa, Laadoga ja Wolhowi kaudu. Kui see tee muutus hädaohtlikuks Rootsi segamiste tõttu Soomest, hakati ikka enam ja enam tarwitama maateed üle Liiwi- ja Eestimaa, mis wahepeal oli wallutatud saksiaste poolt. Üks peateedest algas Tallinna sadamast ja wiis Nowgorodi wõi Pihkwa üle Narwa.

Narwa linn tekkis 13. sajandi keskel linnuse warjul. Asudes tähtsa kaubatee ääres, kaswas ta ruttu tähtsaks kauplemise kohaks. Siin asusid suured Hansa ja Wene kaupmeeste kaubalaod. Siin laaditi kaubad ümber woorimeestele laewadele wõi ümberpöördult.

Peale wahejaama ülesande Nowgorodi kaubanduses oli Narwal tähtis seisukoht ka rajakaubanduse kohana. Siia sõitsid suurel arwul wene kaupmehed ja kauplesid kas Hansa wõi Narwa kaupmeestega. Rajakaubandust kasutasid ka Liiwi-Eestimaa Hansa linnad: Tartu, Riia ja iseäranis Tallinn. Tallinn oli Narwale isegi apellatsiooniinstantsiks, kuna Narwale anti 1345. a. Taani kuninga Woldemar IV poolt Tallinna (Lüübeki) õigus.

On huwitaw ära märkida, et pea kõik teised Liiwi-Eestimaa linnad, ka kõige wäiksemad, kuulusid kestajal Hansa liitu, kuid wõrdlemisi tähtis kaubalinn Narwa seisis wäljaspool seda. Wististi ei olnud Narwa piiriäärse asendi tõttu eriti huwitatudki tugewast seljatagusest Hansa näol. Soodsamaks osutus temale arwatawasti omai täel kaubelda. Et Hansa ja Nowgorodi wahel walitsesid alalised tülid ja selle tagajärjel sageli keelas Hansa wõi Nowgorod oma kaupmeestel teatud aja kestel wastasega kaubelda, kasutas Narwa soodsat juhust ja kauples kaubasulustise ajal edukalt wenelastega piiril. Hansa kaebusteš selle üle Narwa palju ei hoolinud. Teatud tuge pakkus talle siin Liiwi ordu.

See waade asjaoludele tasus end küll Narwale kätte, ješi Hansa ei lasknud teda kadedusest Nowgorodis kaubelda, milleks Narwa kaupmehed 15. sajandil alatasa katšet tegid. Kuid rajakaubanduses oli Narwal seda rohkem edu.

Wiimats, olles oma languse eel, ei suutnud Hansa Narwat ka Nowgorodi turult eemal hoida ja narwalastel lubat kaubelda koguni Nowgorodi Hansa kontori kaudu.

15. sajandi lõpul lõppes Hansa eesõigustatud kauplemine Nowgorodis. 1494. aastal suleti Nowgorodi Hansa kontor Moskwa suurwürsti poolt.

Lendawad piimatüdrukud. Londoni piimatüdrukud ja -poisid on asutanud „Aero-klubi" ja endi vahel kokku piimadest klubile muretsenud lennuki. Pildil — spordist valmustatud piimatüdrukud lennuharjutusel. — Rasketest aegadesthoolimata leidub ka väiksepalgalistel inglise kodanikkudel veel küllalt ettevõtte-röõmu.

Mobilisatsiooni meeleolusid.

Mis oli näha-kuulda linnas.

See algas nagu Narwa-jõe uputus. Hakkab weši kuski tõusma, alul toll, šiis weel toll (— wana jõgi tõuseb weel mõnikord tollideskil) — ja korraga tuleb wenelasele majja läwe alt ja läwe pealt.

Kuski langes tilk: tuleb mobilisatsioon. Ja sellest tilgast meri saigi. Hakkas wõsuma rahwakujutelma lihaw taim. Wõsus ja ajas õisi, arwamisi igasuguseid. Aga nende wahel kui wäät lookles sitke arwamine — sõda. (Sest: miks muidu kutsutakse kokku mehed kesest rahuaegal Liiwariputamine silma on see mobilisatsioon — muud midagi.

*

Tunnimees Hermani tänawa wene kabeli juures. Silt: 1. jal.-rügemendi käsituswäelaste kogumispunkt.

Westerwalli tänawa nurgal alatasa rahwajõuk, wahtimas kindluse-wärawaid, mis keelab ütšikuid leiwapalikestega mehi. Mõned püüawad alata juttu tunnimehegagi.

Mõõduw ohwitser lausub: „Poja, olete latsk, kes siia jääb wahtima — kraeš kinni ja sisse!" Kostab tunnimees: „Just nii, härra leitnant!" Kuid see pole enam sõduri kindel, distsipliinikas käsust arusaamine — pigem heatahtlik nõusolek: eks wõi kah.

*

Hermani kindluse maneeš — käsituswäelaste wastuwõtupunkt.

Korrapidajad patrulleeriwad püssidega ringi ja ei lase kedagi jääda seisma ukse ääre, nagu see harilikuks kombeks. Tuleb sisse wenelane, müts peas, suits suus, astub nii registreerimiselaua äärege.

„Siin ei suitsetata!" lausub üks ohwitser.

Wenelane kõhkleb nagu, nähtawasti on distsipliini — waim jäänud wõõraks talle, kuid šiis paendub temagi meel, tõmbab tubli mahwi (kahju poolikut paberossi wisata ära) ja poetab selle šiis nurka maha.

Distsipliin on wõitnud.

*

Maneeši seina ääre on ehitatud lattidest ja köitest rida latreid — igaühel kompanii number peal. Wastawatesse kompaniidesse määratud mehed, kes neisse latreisse juhitakse, naeratlewad puikle walt ja püüawad sõbraga naabrilaris minna ajama juttugi.

Kuid äraminekul on juba taksammugi selge.

*

Kellele aga distsipliin „ei hakka peale", see ründab püssimehe saatel „lahingmõlust" „peawahi" waikšete seinte wahele. Juba esimese „sõjapäewa" hommikul wõis linnas näha sarnaseid „paarikesi".

„Kuldne süda“ hädalisi avitama.

Narwa seltskondlike organisatsioonide ühisaktsioon puudustkaunatawate perekonde awitamiseks.

20. detsembril ülelinnaline korjandusepäew.

Kolmapäewa õhtul linnawalikogu saalis Narwa linnawalitsuse kokkutulel peeti Narwa organisatsioonide esindajate nõupidamine puudustkannatawate awitamise asjas. Kokku oli tulnud üle 20 organisatsiooni esindaja. Koosolekul waliti annetuste korjamise komitee n. n. Kuldne Süda“. Komitee korraldab ülelinnalise annetuste korjamise 20. detsembril. Organisatsioonide poolt moodustatakse lendsalgad, kes asuwad majast majja andeid koguma.

Komitee juhatajaks waliti abilinnapea A. Bachmann, abiks raudteelaste hoolekandeseltsi Narwa osakonna ja Narwa riigi- ja omawalitsuseteenijate ühingu poolt A. Tupits, sekretäriks Narwa malewa poolt major J. Lepp ja abiks Punase Risti esindaja pr. Söster Komiteesse kuulub weel peale nimetatute komitee liikmetena 21 esindajat mitmesugustest organisatsioonidest. Komiteed täiendatakse uute esindajatega neist organisatsioonest, kes ei olnud ilmunud esimesele koosolekule. Komitee näeb heameelega oma töös weel nende isikute ja organisatsioonide osawõttu, kel oleks anda kasutada liiklemiswahendeid (sõidukeid) korjandusepäewaks, s. o. 20. detsembriks.

Mis on rumba?

Uus moetants Narva tantsusaalides.

Käesolewa hooaja kawas tantsudest seisab esikohal n. n. rumba. Uuel tantsul on 8 alussammu, originaalne muusika ning erineb rütmis just seega, et rõhud on teisel ja neljandal takti-weerandil. Rumba on wälismail leidnud erilist pooldamist ka seepärast, et seda tantsitakse lühikeste sammudega, mis wõimaldab ka ruumi kitsikuse korral õige tantsimise. Pealegi on üldiselt pikad sammud osutunud ebapraktilisteks ning kõikides salongtantsudes on praegusel hooajal üleminek korrapärasele normaalsammule. Seega on endistel meetrilistel sammudel lõpp, ja lõpp peaks olema ka nende õpetamisel. Tants ei ole sport, waid oli ja on kunst, eriti siis, kui tantsitakse hästi.

Rumbal on kuubalastelt omandatud iseloom-temperament. Originaalne muusikas, ökonoomne ruumi tarwitamises ja huwitüllane just uute rõhkude täitmises. Teiselt poolt tunnistatakse rumba sobimatuks salongi. Arwatakse, et see oma sisuta sammude kombinatsiooniga ei suuda eluõigust wõita. Rumbat tantsitakse ka juba Narwa tantsusaalides.

Üldse on märgata praegusaja tantsus tendentsi rahulikuma, elegantsema ja puhtama stiili poole, mis kaswab wälja palawikulisest, isegi liialdusteni tõusnud moodsa tantsu wõidukäigust. Moodne tants kujuneb pidewalt: kui on läbi elatud esimene sünni ekstaas, jõutakse ikka selle tõelise juure, millest on ära pudenenud liialdused ja ebawäärtused.

Wallavaeste kurbmäng Repnikul.

Tütar wiis oma 74-a. haige ema sauna esiküsse, kus see suri külma kätte. — Südametunnistuse sunnil teatas ise loost ametiwõimudele.

Kolmapäewal ilmus Narwa kriminaalpolitseisse Auwere-Joale wallas Repniku asunduses elutsew Aliide Jaani t. Tilp, 34 aastat wana, kes teatas, et ta on läinud pühapäewal, 6. detsembril, oma 74-aastase haige ema Miina Tilbi 4 tunniks paigutanud elumaja eeskotta külma kätte. Kui ta sinna läks wiimaks ema waatama, olnud see juba suremas ja heitnudki warsti peale tuppa toimetamist hinge. Selle awalduse põhjal Aliide Tilp peale ülekuulamist wõeti wahi alla.

*

Asja kohta kuuleme kohapealt lähemalt järgist:

Auwere-Joala wallawaene 74-aastane Miina Tilp elas oma tütre Aliide Tilbiga Repniku asunduses talupidaja Torpani maal asuwas saunas. Walla poolt anti emale ja tütrele, kel 6-kuune laps, üks kroon päewas abiraha. Läinud nädalal wallawaestel lõppes ahjukütte. Pühapäewal haigestus lisaks sellele hädale weel Aliide Tilbi laps. Ta, hoolitsedes lapse eest, tõstis oma wana haige ema eeskotta. Nelja tunni pärast ema sinna waatama minnes selgus, et wanainimene oli külma kätte suremas. Kiiresti tõi tütar ema tuppa, kus see warsti heitis hinge. Esialgu sellest loost Aliide Tilp ei rõnelenud kellegile, kuid kolmapäewal, ema matusepäewal, ta südametunnistuse sunnil sõitis Narwa ja teatas asjast ametiwõimudele, kes on nüüd asunud selgitama, kas on siin tegemist omalaadse kuritööga wõi õnnetusega.

Uue-aasta esimene oksjonipäev.

25. jaanuaril 10 kinniswara müügile.

25. jaanuaril — uue-aasta esimeseks oksjonipäewaks — Rakwere Paide ringkonna kohtupristaavi poolt on määratud müügile 10 kinniswara: talukoht „Lawiko“ Palmse wallas, 66 tiinu 600 r.-s. suur, oksjonihind 7000 kr.; talukoht „Laukfi A nr. 2“ Rakwere wallas, 17 tiinu 484 r.-s. suur, oksjonihind 3500 kr.; talukoht „Sindori nr. 4“ Undla wallas, 21 tiinu 1988 r.-s., oksjonihind 3000 kr.; Madis Brutuse pärandustombule kuuluw krunt ja puusuwila R.-Jõesuus, Mäe tän. 7, oksjonihind 500 kr.; F. Rinnebergi pärandustombule kuuluw Arukülа mõisast eraldatud maakoht „Julienthal“, 2 tiinu suur, oksjonihind 3000 kr.; mõisamaakoht „Randmanni“ Ambla alewis, 718,30 r.-s. suur, oksjonihind 1500 kr.; ehituskrunt Paides, Pärnu tän. nr. 64, 264 r.-s. suur, oksjonihind 300 kr.; talukoht „Kõrtsi“ Särewere wallas, 42 tiinu 1488 r.-s. suur, oksjonihind 4000 kr.; Põdrangu mõisast eraldatud talukoht „Loiso nr. 8“, 15 tiinu 2144 r.-s. suur, oksjonihind 500 kr; talukoht „Ojadewahe nr. 22“ Jõgaku wallas, 56 tiinu 541 r.-s. suur, oksjonihind 6000 kr.

Protokoll märgib eksimusi...

Autojuhid libeda teega hädas. Läinud kestnädalal kella 12 paiku päewal sõitis Narwas auto E-30, mille juhiks Baranow, Wõõrastemaja tänawal kõnnitee weerel kaswawale puule otsa. Auto sai tublisti wigastada, eriti sõiduki esimene osa, kuna puu jäi terweks. Õnnetuse põhjustas nähtawasti libe tee, mistõttu juhil polnud wõimalus suures kiiruses autot järsul käänakul walitseda. — Mõni päew waremalt tormasid Westerwalli ja Rüütli tänawate nurgal kokku üüriauto E-12 ja tõldauto E-75, mille juhiks Õiglane. Kokkupõrkel, mille põhjuseks oli jälle libe tee, said mõlemad sõidukid kergelt wigastada.

Sõjakas Jõhwi laat. Jõhwi laadapäew algas rõigiti rahulikult ning kestis kogu päewa wahejuhtumisteta, nii et politseilgi polnud palju tegemist. Kuid õhtu saabudes läks „mürts lahti“, mis kogu alewi politseipere ajas jalule. Kui õllepoodnik R. Liblikmann hakkas õhtul kella 11 paiku poeutsi sulgema, tekkis poes meeste wahel tüli, kusjuures lasti tema peale neli rewolwripauku, millest üks kuul tabas Liblikmanni paremast reiest, kuna teine läbistas parema käewarre. Nahwast jooksis kokku hulgana, ent kuštki ei leitud lastjat, kes oli segadust kasutades põgenenud. Ametiwõimud on hakanud asja selgitama.—Jõhwi alewi konstaablile teatas laadaline Johannes Willers, et sama alewi elanikud Rihard Moosel ja Robert Kaader olewat teda peksnud, millest teatinud kergeb wigastused. — Laadapäewal toimetati joobnud olekus Jõhwi politseiarestimajja Juulie Onton, Walentin Liitjon ja Johannes Willers, kes joobnult riklusid rahu awalikus kohas, ja Eduard Weiberg, kes wiinaumas oli jäänud tänawale magama.

Ei läinud „soldatiks“. Wastutusele wõetakse Narwas elutsewad käsutuswäelased Richard Ollino, Iwan Kanawalow ja Aleksander Uljanow, kes proowimobilisatsiooni puhul jäid ilmumata käsutuswäelaste kogumispunkti.

Töi ahjukütet riigimetsast. Jõhwi metskonna metsnik F. Epelbaum kaebas politseile, et Jõhwi alewis elutsew Albert Õunapuu olewat riigimetsast omawoliliselt ära wedanud küttepuid 3 kr. 50 s. wäärtuses.

Pekstid ja löid noahaawu. Püssi walla meest Jaan Aamrit peksid ning haawasid kergelt noaga sama walla mehed Eduard Jsküll, Herman Uulman, Ed. Krens ja Adolf Normak. Kõigile neljale koostati protokollid.

31 õnnetust kaewandusis. Läinud nädala jooksul registreeriti Wirumaa põlewkiwikaewandustes 31 õnnetujuhtu töölistega.

Käis kooli asemel karjas. Peetri walla elanik Johannes Orus wõetakse wastutusele seepärast, et ta pidas koolitöö ajal koolikohustuslikku last karjas.

Klaasiklirin ööpimeduses. Narwalane Liina Saarens kuulis ühel ööl, et ta elukorteri aknad purunesid. Tänawale waatama tõtates polnud kusti kihku ega kahku. Aknapurunemise-loost on teatatud politseile.

Kogukond rains wõsastikku. Ustj-Sherdjanka talunik Aleksander Schmidt süüdistab küla kogukonda selles, et kogukond on omawoliliselt raiunud tema krundilt wõsastikku. Kaebuse põhjal koostati protokoll.

Hoone, millel kolm seina ja puudub katus. Selline kummaline ehitus on Peetri walla taluniku Jaan Kesktüla heinakuhn. Küünon sarnasel kujul seisnud heinamaal kogu suwe ja lõppewa sügise, kuna talunik juba tewadel hoonelt katuse ja ühe seina koju wedas. Nüüd on aga selgunud, et kolme seinaga hoonelt on teadmata kelle poolt ära wiidud kolm palki, kogusummas 30 kr. wäärtuses. Talunik teatas loost politseile, kes alustas palgikrattide tabamiseks juurdlust.

Maiad pikanäpumehed. Wasawere külas warastati linatalgudel talunik Anton Uustalu elamu köögist talguliste jaoks walmistatud potitäis magusat suppi ja suur sepik. Warguses kahtlustati sama küla noormehi, kes kogu õhtu olid elamu ümber luusinud. Loost teatati pol tseile.

Pusstamine linatalgudel. Wasawere külas peeti taluniku Hugo Wene talus linatalgusid. Asi oleks läinud kõik libedasti, kui mitte „kuraasikamad“ poisid Robert Mõik ja Karl Wahtrik poleks sattunud omawahel tülli, kusjuures Wahtrik lõi Mõigile pusstihaawa õlga. Asjale anti seaduslik käik.

Istus lihakoorma otsas. Wastutusele wõetakse narwalane Woldemar Kalamees, kes tänawal hobusega sõites istus lihakoorma otsas.

Majaraamat polnud korras. Jaanilinnas, Uus liin nr. 36 elutsewa majaomaniku majaraamat polnud korras ja ta wõetakse wastutusele.

Hooletud hobusemehed. Narwas elutsew Jakob Spirka jättis hobuse järelewalweta tänawale, kus loom tundidewiisi kateta pidi külmetama. Mehele koostati protokoll. — Ka wõeti wastutusele Auwere-Joala walla talunik Eduard Kaasikow, kes linnas olles jättis hobuse järelewalweta tänawale.

Rikkus rahu ja ähwardas kordnikku. Narwalane Jaan Tart oli palgapäewal tublisti pummeldanud ning ilmus awalikku kohta, kus andis oma häälele wabaduse. Postil seiswa korrawalwuri keelust hoolimata ta jatkas laulmist ning ähwardas koguni kordnikku, kui see julgeks temasse puutuda. Suuri waewu läks siisti lõputs korda meest toimetada kindlasse kohta. Ta wõetakse wastutusele joobnult awalikku kohta ilmumises, rahurikkumises ja kordnik Lepikule wastuhakkamises, wiimase olles ametikohuste täitmisel. — Joobnult awalikku kohta ilmumise pärast wõetakse weel wastutusele Boris Kudrjawtsew, keegi Fedini nimeline isik ühes tundmatu kaaslasega ja Iwan Papiroskin. Kõik neli nabiti kinni ööl wastu läinud pühapäewa.

Jganenud peatusloaga elas Leonid Lindeberg, kelle elukoht Narwas.

Ei registreerinud õigel ajal. Narwas, Paemurru tän nr. 26 elutsew Rudi ei registreerinud end reserw-wäelasena õigel ajal ja wõetakse wastutusele.

Ka Pärnu sadam suleti.

Weeteedewalitsuse poolt on Pärnu sadam ajutiselt suletud, kuna jääolud on seal muutunud laewasõidule takistawaiks.

Perekonnaseisuteateid.

Läinud nädalal registreeriti Narwa linnaperekonnaseisuametis:

sünde: Willem Liidlein, Anatoli Andronikow, Kapitolina Kärje, Warwara Lupanow, Nikolai Grigorjew, Helgi Puulmann ja Georgi Uljanow;

abiellumisfoowe: Aleksander Saarmann ja Marie Kiur; Aleksander Jakowlew ja Anisia Kotschnew; Aleksander Mesi ja Salme Jürgenson; Aleksander Luts ja Karoline-Elisabet Kirotosk; Albert Mauren, ja Sinaida Müürsep, Wiktor-Albert Waldmann ja Sofia Filippow;

surmajuhtumeid: Ago Jürgen, 1 päew wana; Ado Kasak, 75 a. wana; Nikolai von der Bellen, 62 a. wana; Pawel Bodrow, 20 a. wana, Heino Raja, 3 kuud wana.

Kaks päewa pääetis wanglast.

Aleksander Leesman on jällegi kohtus, kuigi ta alles hiljuti wärnitsawarguse eest sai karistada. Seekord peab ta andma wastust F. Tuisu kuldkäekella, mängukaartide ja sigarite warguse eest, Nutusilmil poiss tunnistab üles süü. Wõetud kella tahtnud hiljem wiia tagasi kuid pole enam leidnud juhust selleks.

„Mis ma teiega nüüd teen?“ küsib kohtunik. — „Palun andeks!“ Selgub, et poisil puudub 2 päewa 17 aastast. Oleks poiss 17 a. täis, peaks kohtunik määrama talle wangikaristuse, nüüd aga awaneb wõimalus teda anda wanemate wastutawa hoole alla. Seda kohtunik teebki hoiatusega, et järgmisel korral tuleb juba minna ilmtingimata wanglasse.

West-leib ei maitse. . .

Woldemar Muda, sõdur, on wõetud wastutusele Narwa wabat. tuletõrjeühingu poolt ühe pluusi, wöö ja õlamärkide omandamise pärast.

Muda praegune elukoht on garnisoni arestimajas, kus teda peetakse kinni wee-leiwal omawolilise lahkumise pärast. Kohtus seletab ta, et nimetatud asjad on kõik alles, ainult ei ole saanud mahti neid wiia ära. Kohtunik saadab ta siis asjadele järele, walwur muidugi kaasas, Tüki aja pärast tulewad mõlemad tagasi, aga tühjalt. Kedagi pole olnud kodus ja uks kinni.

Kuna mees lähemail päewil wabaneb arestimajast ja lubab siis asjad korraldada ära, lükkas kohtunik asjaharutamise edasi. Kuid hoiatusega: „Kui teie nüüd ka weel ei too asju tagasi, lähete pikemaks ajaks wee-leiwa peale.“ Mispeale kaebealune kostis: „Härra kohtunik, ei taha enam“.

Wõi see wee-leiwa söömine kedagi meelitab. . .

Töökeeld wangidele.

Teedeminister tegi eilsel wabariigi walitsuse koosolekul ettepaneku panna seisma riigiasutuste ja eratööde wastuwõtmise wangimajade walitsuse poolt wangide tööjõuga teostamiseks kuni 1. maini 1932. a.

Kaks minutit waikust.

Wabadussõja kangelaste mälestamiseks,

Kohtu-siseministeerium esines wabariigi walitsusele ettepanekuga korraldada eelmiste aastate eeskujul 3. jaanuaril kogu wabariigi wabadussõjas langenute mälestamiseks kaheminutiline seisak töös ja liiklemises. Lähemate juhtnööride andmine jääb kohtu-siseministeeriumi hooleks.

822 töötut Narwas.

30 töölist metsatööle.

10. detsembril oli registreeritud Narwa linnatööbörsis töötuid 504 meest ja 318 naist. Tööbörsi kaudu on saadetud hädaabitöödele 330 meest ja 74 naist.

Neljapäewal teatas Waiwara metskonna metsaülem Narwa tööbörsile, et Waiwara riigimetsas algab metsalõikus, kuhu wajatakse 30 töölist. Metskonna poolt antakse töölistele korter, kuna tööriistad — kirwes ja saag — peawad olema kaasas igal töölisel omal.

Uus Nõuk. Wene konsul Eestisse.

Kolmapäewal sõitis Narwa jaama kaudu SSSR'ist Tallinna Sergei Frolow, kes asub Nõuk. Wene saatkonda senise konsuli Burawtsewi asemele teenistusse.

Laewatäis metsamaterjali Inglismaale.

Taani aurik „Sejro„ wõttis peale N.-Jõesuust laadungi metsamaterjali ja wiis Inglismaale. Metsamaterjal, mis kuulus metsakaupmees Seinile, weeti hohustega „Foresti“ puuaiast, mis asub Narwas, N.-Jõesuhu.

Kuritegewus nowembris.

Nowembrikuus registreeriti Narwa krim.-politseis: tapmisi —1, tulega ettewaatamatult ümberkäimisi —1, murdwarguși — 6, hobusewarguși —1, raudteewarguși —3, liht- ja taskuwarguși — 73, wägistamisi —1, dokumentide wõltsimisi —6, omawolitarwitamisi —2, petmisi —12, ja muid kuritegusid —3. Kokku 109 kuritegu, millle läbi sünnitatud kahju 7.040,88 kr. Kuu jooksul tehti awalikuks 60 kuritegu. Nowembris wõeti walli alla 15 ja tabati tagaotsitawaid 14 isikut; läbiotsimisi toimetati 29 juhul.

Warguși.

Kordnik tabas warga teolt.

Kolmapäewal tabas politsiekordnik Jaanilinnas, Tartu tän. nr. 5 asuwa Orehowi maja juures samas tänawas elutsewa Nikolai Wassiljewi, kes tahtis warastada küttepuid. Politseinik tabas mehe põgenemisel ja toimetas ta Narwa krim.-politseisse.

Wargus ülepoes.

Kolmapäewal warastati Rakwere linna elanikul Johannes Leinenthalil Püssi walla õllepoes palitu ja kaelasall. Omaniku kahju 45 krooni.

Kuri keel töi ämma kohtu ette.

Tawaliselt on ikka nii, et ämm ja minija läbisaamine on samasugune nagu kassil ja koeral. „Oh need ämmad, parem kui neid ei oleksk!“ ohkab ikka minia.

Nii astusid 3. detš. adwokaatide saatel Jõhwi rahukohtu laua ette Maria ja Miina Wirwed, minia ja ämm. Seekord on neil juba kolmas kord kohtulaua ees seista. Aga mis sa teed: ämmal, Miina Wirwel, on kuri keel, kes räägib minia peale igasuguseid laimujutte.

Ämm puhkeb kohtu ees nutma, sest minija süüdistawat teda asjata. Kohtunik soowitab leppida.

„Kodus olen mitu korda leppinud, kuid siin enam ei lepi,“ ütleb minia, kuid annab wiimaks stiski järgi. „Kuid las maksab waeste laste heaks 10 krooni,“ lisab juure.

Ämmal hakkawad seda kuuldes weerema jälle pisarad. „Kuulake siis juba tunnistaja üle!“ tähendab ta kohtunikule, sest nimpalju ei jõua tema maksta. „Kuulake tunnistaja üle jah!“ on ka minia nõus. Kuid kohtunik katsub weel lepitada, sest ega see wahekorda paremaks tee, kui ämma karistatakse wangi panemisega.

„Olgu siis pealegi,“ on minija nõus lepima. Nii ei tule kurja keelega ämmal seekord „krooni“ leiwa peale minna, kuid kohtunik annab talle hea „retsepti“: kui teinekord weel sarnane kiusatus peale tuleb ja keel kangesti sügeleb: wõtku wett suhu, see aitab kohe!

Noor, aga palju patte.

Paul Kreutser oli saatnud poisi — Alber Koordi — kuštki tooma ära kirwe ja haamri Poiss aga tegi need rahaks. Kohtus tunnistab ta end puhtsüdamlikult süüdi wõõra wara omandamises. „Tasuge ära kahju!“ nõutleb kohtunik.—„Ei ole wõimalik“, peab kaebealune tunnistama.

Waatamata nooruse — poiss on kõigest 16 aastat wana—on tal rioa patte süidamel. Alles augustis on ta karistatud tingimusi 1½ kuue wangistusega. Pealegi on ta wahi all wetsliwõltsimise pärast. Kummagi riista—kirwe ning haamri—omandamine tõi poisile 1½ kuud wangistust.

Kõik kolm karistust koostati.

Alkohol spordiorganisatsioonest wälja.

Spordinõukogu koosolekul Tallinnas wõeti wastu ettepanek, et edaspidi kõik spordiorganisatsioonide korraldusel peetawad kooswiibimised sünnitsid ilma alkoholiliste jookideta.

„Nad kohtusid nädala eest Shweitsis esmakordselt. Brolin tuli täna hommikupoolel Londoni ja tal oli muidugi teateid preilile.“

„Ennem wastupidi“, ütles doktor Harnash skeptiliselt. „Tema püüab esmalt hoolitseda ikka enda eest. Ei kunagi teiste huwides“.

Trewanion sammus rahutult mööda tuba. Siis pöördus ta oma kaaslase poole. „Lugu ei meeldi mulle“, teatas ta. „Ma lähen sinna ja waatan järele. Kas tahate tulla kaasa?“

„Meeleldi. Me wõime wõtta Brolini tunnistajaks lepingu sõlmimise juure, kui meie juba ühtlasi seal oleme.“ Sakslane kihistas naerda enda ette.

Kümme minutit hiljem kõlistasid Brolini uksel. Ümarik majahoidja awas neile ukse, ja eessaalis istus Mona detektiiw kannatlikult. Trewanion ei olnud teda kunagi waremini näinud, aga ta kutse wäljendus ta tegumoest. Ta kargas püsti, kui kuulis preili Maclareni nime mainimist.

„Noor daam tuli umbes kahe tunni eest siia“, jutustas ta natuke hirmunult. „Härra ütles mulle, ma pidawat siin preilit ootama. Kuid see ootamine siin näib weniwat liig pikale, aga ma ei saa ju segada.“

„Ma lähen sisse“, ütles Trewanion erutatud majahoidjale, kes seletas, et tema härral olewat külalised daam. „Kus nad on?“

Pälwija pomises midagi protestiks ja tegi tähenduse teises eesruumi otsas olewa suure ukse suunas. Trewanion koputas, ei saanud aga mingisugust wastust. Ta surus käepidemele, ent uks

ohus. Ta kargas üles.

„Tulge“, ütles ta. „Pole kaotada aega.“ Ta kõlistas preili Kinroß'ile ja palus järele küsida, kas preili Maclaren on Rutland Gate'il. Nüüd, kus tal näis olewat pääsetee hoida Monat edaspidistest sekeldustest, oli iga minut wiiwitust talumatu

Preili Kinroß'i teade tõi pettumuse. Noor daam oli läinud tee-kooswiibimisele. Teda oodetawat aga peagi tagasi, sest ta olewat kutsunud poole kuueks õmbleja.

„Õmbleja wõib oodata“, ütles Trewanion, kui ta saksa maakleri järele autosse rühkis.

Parajasti poole kuueks jõudsid nad tädi Emilie majja. Mona ei olnud weel tagasi tulnud. Nad ootasid kärsitult, kuni isaisade aegane kell lõi eessaalis kuus.

„Loodan, siin pole ometi midagi juhtunud“, ütles Harnach, andes sellega ühtlasi wäljenduse ka teiste rahutusele.

„Kindlasti mitte“, kinnitas Trewanion kindlama tooniga, kui see wastas tema tunnetele. „Tal on kaasas oma detektiiw Scotland Yard'ilt. Ent on parem, kui ma pärin järele.“ Ta kõlistas kärsitult toatüdruku ja paiskas ta üle küsimustewalinguga.

Talle teatati, et preili Maclaren oli läinud Brolin'i juure tema majja Regents-Park'is teelauda.

„Luxemburgi miljonär“, tähendas sakslane. „Üks omapärane inimene. Mul on olnud temaga kokkupuuteid, aga ainult laudseid. Kas preili Maclaren on temaga lähemalt tuttaw?“

Tänan südamest

kõiki sõpru ja tuttavaid, kes kaasaaitasid ja osavõtsid minu isa

Jüri Rotberg'i

maamulda paigutamisest.

Tütar.

K.-s. «WÕITLEJA»

K.-s. „WÕITLEJA" 40-a. JUUBELI PUHUL on laupäeval, 12. dets., kell 8.30 õhtul PIDULIK ETENDUS

„PISUHÄND"

Ed. Wilde komöödia 3. waatuses. Narwa teatri ettek. Pääsmed 100—25 sendini, õpilased 15 senti.

Pühapäeval, 13. detsembril kell 3 p. l.

PIDULIK AKTUS

Sissepääs maksuta.

K.-s. „WÕITLEJAS"

Esmaspäeval, 14. detsemril s. a. kell 6.30 õhtul läheduses K.-s. „Võitleja 40 a. juubeliga

KÕNEKOOSOLEK

Kõnedega esinevad: Naiste Karskusliidu ja Eesti Karskusliidu tegelased:

1) pr. Helmi MÄELO: „Sotsiaalsed pahed ja võitlus nende vastu".
2) hra Ed. KKBJAS: „Naised kasutagu oma kodaniku õigusi".

Sissepääs maksuta.

K.-s. „Võitleja" juhatus.

Narwa Eesti Selts „ILMARINE".

Laupäeval, 12. detsembril 1931. a.

peo-õhtu. Kavas: 1) 1 vaat. näidend ja 2) segakoori ettekanded.

Algus kell 9 õhtul. TANTS Lõpp kell 3 öösel.

Pääsetäsed: daamidele 25 senti ja härradele 35 senti.

Riietehoid 5 senti.

Pühapäeval, 13. detsembril 1931. a. kell 11 hommikul

II-ne „ILMARISE" HOMMIKETENDUS.

Kawas: 1) „Älapapa äpardused" — naii 1 waat. 2) Segakoori kontsert härra J. Küünla juhatusel. 3) „Imerohi" — operett 1 v. Pääsetähed 10 senti.

Viimast korda! Kell 7 õhtul Viimast korda!

POLIITILINE REVÜÜ-OPERETT **„Seaduste köök"** Pääsetähed 15 senti.

Kell 9 õhtul

Ruumid mugawad ja soojad. **PALL** MÄNGIB PARIM ORKESTER.

Pääsetähed: daamidele 25 s. ja härradele 85 s. Riietehoid 5 senti.

Kiire ärasõidu tõttu

lõpulik müük

Järeljäänud mööblit ja asju kuni 17. detsembrini s. a. Valge tänav Vassiljevi maja korter 2 HEYNIK. Näha 10—12 ja 4—8 argipäevil ning 10—1 ja 5—8 pühap.

Uus ainulaadiline „NASH" 7-istmeline luksussõiduk Narvas on

Üüriauto № 75.

Seisukoht Peetri platsil, telef. 1-66. Sõidab pehmelt, hääletult ja kiirelt. Auto sisemus varustatud **keskkütte**ga, mis teeb talvel sõidu eriti mugavaks. Kohane pulma, perekonna-, lõbu- jne sõitudeks. Taks harilik.

Sõltes veendute!

Juhuslikud asjad.

Grammofoni plaatide **MÜÜK, OSTMINE** ja **WAHETUS**

Narwas, Balti tän. 10, Undi mööbliäri wastas.

Narva ainuke masinakirjutuse kabinet.

Masinakirjutuse õpetus Ameerika 10-ne sõrmelise õpewiisi järele mitmesüsteemilistel kirjulusmasinatel.

Õpetatakse igasugu kantselei õid — ärakirju ja asjapabereid. tamas õpetus Raamatupidamises ja Kaubanduskirjawahetuses PALVEKIRJADE ja igasugu kirjatööde masinal ümberkirjutamine mõõdukate hindadega. Samas võetakse vastu kõiksugu tõlkeid ja kirjutusmasinate puhastust.

Narwas, Viru ja Helsingi tän. nurgal maja nr. 2/8 krt. 7, 2. korral sissekäik hoowist. Sastuwõtmine äripäewadel kella 10 homm. kuni 6 õht.

B. HOLM.

Kella- ja kullasepa äri

L. HAIT

Narwas, Joala 15

Soowitab suures walikus **tasku- ja käekellasid** parematest Schweitsi wabrikutest. Ilmakuulsad seina- ja äratuskellad. Kuld-, hõbe- ja kristallkaupasid odawate hindadega.

Üksik

tantsutunde

soovitakse võtta Narvas, soovitav alates kuulutuse ilmumise päevast ehk hiljem. Tunnid tunni andja juures Teated ja tingimused saata slt. märgusõna „Tantsutunnid" all, kuni 13 dets.

Igasuguste **kella ja uuride parandusi** teen hästi ja tunduwamalt odawamini kui mujal. Joala tän. № 25, „Võitleja" kõrwal.

M. Petrov.

Uesti avatud

Vorsti tehas

Narva vorstitööstuse S. Dokukini, J. Volmanni ja Ko firma all.

Narva, Valge tän. № 15—16. Telefon 59.

Alates oma saaduste pakkumisega meie siht on hindu tõstmata anda lugupeetud ostjaskonnale igat sorti kõrgeväärtuslisi vorste, valmistades ainult värskest lihast. Valmistusel eeskujulik puhtus garanteeritdu,

Austusega: S. Dokukin, J. Volmann ja Ko.

ROHU- ja VÄRV-IKAUPLUS **A. SAVI** Narvas, Joalat. 12

Soovitab pühadeks suures valikus:

jõulupuu ehteid,
küünlaid, paukkomvekke,
jõuluseepe ja igasugu teisi seepe.
Termoseid ja lisaklaase.
Veini- ja liiköori ekstrakte.
Lukuskorgid.
KINGIKS KOHASED:
pulverisaatorid,
puudritoosid,
miki-hiired ja bonsod ning
schenill-asjad.

OKSJON

Pühapäewal, 13. detsemril 1931. a., kell 12 päewal saab Narwas, Jaanilinnas Tartu tän. № 5 all asuw J. Orehow'i päralt olew kahekordne, **palkidest elumaja** kohalt ära wedamiseks **enampakkumise teel** ära müüdud. Hooldaja A. HOCHMUTH.

KOMPWEKI WABRIK

PRODUKTSIOON

Narvas Posti tän. 64.

Soovitame pühiks suures valikus igasugu

JÕULUKONPWEKKE,
PRÄÄNIKUID ja
MUID MAIUSTUSI.

Vanem ühistegeline rahaasutus

NARVA ÜHISPANK

Narvas, Joala tän. oma majas, telef. 86.

TOIMETAB KÕIKI PANGAOPERATSIOONE:

Võtab raha hoiule tähtajalisele ja jooksvale arwele ja maksab ajakohast prots.

Laenab raha wekslite, obligatsioonide ja muude kindustuste wastu.

Võtab weksleid ja tokumente sissenõudmiseks, toimetab rahasaatmist teistesse linnadesse ja alewitesse.

Ühispank seisab loowa töö teenistuses. Raswatage oma wara raha hoidmisega Ühispangas. Raha kodus hoida on kardetav ja tuluta.

Müüb hoiukarpe koduseks rahakogumiseks. Annab üürile panga teraskambris teraslaekasid (seifid). **Juhatus.**

Avan oma koha peal (end. Jõhvi mõisa saeveski) laudade saagimise alates 15 jaan. 1932 a. Soovijaid palun palkide veoga alata Lõikuse hinnad soodsad.

Omanik E. VIIN.

Kõige kasulikum Koloniaal-kaupade ostukoht

J Õ H W I S

K.-M. SAAR Turupl. 1 telef. 22.

Kõik tähelepanu kõrge kwaliteediga kaubale.

Rohu- ja värvi-kauplused **A. Schampal** Narwas, Westerwalli tän. nr. 2 ja nr. 15.

Suurim walik häid ja odawaid kodu- ja wälismaa puudreid, näokreeme, huulte-, näo-, kulmu- ja ripsmevärve.

Rikkalikult kodu- ja wälismaa lõhnaõlisid, kölnivett, lõhnaseepe, raseerimisvahendeid ja toalett-tarbeid.

Seebikiwi, kloori ja pesusoodat.

Maitsekaid **jõulupuu-ehteid.**

Ostan

kõrge hinna eest: vana rauda, katlaid, igasugu metalle, kaltse, konte jne.

müün

odavasti: igasugu vähepeetud pliita- ja ahjuuksi, ahju metallosi, mitmesugust ehitusmaterjali jne.

D. Schapiro. Narvas, Paemurru tän. 10.

Jõulupühiks suures wäljawalikus majandustarbeid:

Aluminium- ja emailkastrulid ja katlad, teraspannid, malmist katlad, potid ja pannid, fajanss ja portselaan lõuna- ja kohviserwiisid, nikeldatud noad ja kahwlid, nikeldatud ja waskpriimused, weini-, napsi- ja õlleserwiisid. Petroleumi- ja malmahjud.

Majandustarwete ladu

M. Must

Narwas, Posti t 51. Kõnetr. 33.

Daamid

Kui tahate kauakestwaid lokke, pöörake minu poole. Lokkimine õpilaste tööna maksuta. **Juukselõikus, maniküür,** kulmude ripsmete wärwimine jne. Wõtan õpilasi weel wastu. Õpetan lühikese ajaga hästi töötama Berliini meetodi järgi.

M-me **LJUHKA**

(Eesti parim õppejõud). Narwas, Posti 64, 2. korral (Peetri turul Franki maja).

Moodsate jalanõude äri

Vennad Haitin'id

Narvas, Joala tän. 15.

PÜHADEKS suures valikus

daamide ja **härrade** jalanõud.

Moodsad

BOTIKUD ja **KALOSSID.**

Hinnad mõõdukad. Tellimiste wastuwõtt.

Töö kiire ja korralik.

Moe- ja pudukauplus

T. LAOS

Narwas. Joala tän. 13.

Talve hooajaks

soowitab suures wäljawalikus **daamide kübaraid ja igasugu pudukaupa.**

Viimased moeuudised

Hinnad wõistlematud.

AUTOBUSEÜHENDUS

Peetri pl., Torni pl., Uusliin, Kalevivabrik,

avatud 2. sept. 1931. a. järgmise tunnikava järele:

Äripäeviti.

Peetrt pl.	Kalevi vabrik.
kell 7. hom.	kell 7.25 hom.
„ 8. „	„ 8.30 „
„ 10. „	„ 10.30 „
„ 4.30 p. l.	„ 5.15 p. l.
„ 8. õht.	„ 8.20 õht.

Pühapäeviti:

kell 9.15 hom.	kell 9.40 hom.
„ 2.30 p. l.	„ 3. p. l.
„ 5. p. l.	„ 6.15 p. l.
„ 8. õht.	„ 8.20 õht.

Laupäeviti lisarels:

kell 2.30 p. l.	kell 3. p. l.

Autobus peatub läbisõites, publiku soovil, igalpool. Sõidu hind 15 sent., lapsed 10 senti.

J. Paa p.

Narva, Joala tän. 14. tel. 10.

Sissesõitnud wälismail ja üle Eesti tuntud

kuulus astro-grafoloog

WILMA

Otsustab elusaatust õigelt planeetide, näo- ja käejoonte, näopildi ja käekirja järele.

Lahendab kõiksugu tülisid, kohtuskäimisi ja armastuse saladusi. Ettekuulutanud õieti: prof. S. M. de Kastrozzale, keiser Nikolai II-le

Kõnetunnid igapäew ka pühapäewal homm. kella 8 kuni õhtu kella 9. Aadress Posti t. 64 krt. 2, II korral.

Tasu kokkuleppel.

Tänasest päevast mina oma naise Elviine Kessleri

tegude ja võlgade eest ei vastuta

D. Kessler.

Vastutav toimetaja Hans Lill
Väljaandja K.-U.-Ü. „PõhjaEesti".
K.-U.-Ü. „Põhja Eesti" trükk. 1931.

188

Campbell kinnitas mulle aga, et Maclaren ehk tema pärijad omandawad need aktsiad tingimata ja nemad oma eesõigusest ei loobu. See tähendab, et preili Maclaren wõib niiüd seda ostueesõigust kasutada, ja see õigus on tal weel kuus päewa. Kui 31. jaanuarini takistatakse teda oma eesõigust kasutamast, kaotaks leping makswuse, ja meie peaksime algama uuesti otsast peale."

„Kui nii on lood, siis peale selle asja kõhklemata korraldama. Niipea kui preili Maclaren pooldab aktsiate ostmist, pole midagi mis takistaks seda ostutehingut. Kas pole tõsi?"

„Täiesti nii."

„Ja nendel inimestel poleks enam mingisugust põhjust preili Maclarenit tülitada?"

„Nii ta on. Ja mida ennem saame temalt allkirja, seda parem. Keegi poleks rõõmsam kui mina, teades selle olewat korraldatud. Mul on isegi leping walmistatud juhtumiseks, et preili nõustub ostutehingule allakirjutama..."

„Olen kindel, et ta on sellega nõus. Sest pidage meeles tema isa kirja."

„Siis on kõik, mis temal teha, kirjutada sellele lepingule alla. Siin on muuseas tegemist wäga suure rahasummaga — üle miljoni naela — ent temale jääb, isegi peale maksmist teistele pärijatele, mitu korda enam."

Filip Trewanion ei hoolinud nii küsimuse rahalisest ja äärilisest küljest. Teda waldas üks mõte. Niipea kui see tehing on sooritatud, leping alla kirjutatud ja kui see saab teatawaks, siis poleks tüdruk, keda ta armastas, enam püsiwalt hädas. Kas pole tõsi, et, kui mitte just tõik, siis enamjagu riike hoolimata mürkgaasi tarwitamist hukkamõistwatest lepinguteist, mis nad on sõlminud, treneeriwad oma sõdureid ja arendawad oma tööstust arwestades gaasisõjaga tulewikus? Wõib ju olla, et keegi loll on sooritanud siis selle mõrwa. Kogu see asi näib aga olewat liig hoolikalt ettewalmistatud, nii et seda ei saa pidada mõne diletandi tööks."

137

„Siin wõib ju oletada, et on palgatud mõni kutseline roimar!"

„Seda on raske uskuda. Selle järele, mis ma olen kuulnud ja lugenud, näib olewat siia segatud terwe bande. Ma ei taha aga uskuda, et mõni poliitiline partei ehk grupp palkaks terwe rööwsalga paari inimese hukkamiseks ja kõrwaldamiseks. Lõpuks, mis teie arwate katsetest kõrwaldada preili Maclaren?"

„Esmalt ma mõtlesin, et siin on tegemist kawatsusega suruda wälja lunastusraha", awaldas Trewanion, „ent lõpuks, kui tutwusin lähemalt asjaga, pidin tunnistama, et nende otsemaks eesmärgiks on takistada testamendis awaldatud projekti läbiwiimist."

„Ka mina", mõõnas sakslane, „pean seda kõige tõenäolisemaks motiiwiks. Optsion, mis meil on mitmesuguste aktsiate peale, on maksew kuu lõpuni, tähendab weel seitse päewa. Mulle on aga selgud, et nende aktsiate praegune omanik on sellest wäga huwitatud, et meie seda optsioni ei kasutaks. Kas ta on saanud mujalt soodsamaid pakkumisi, või millest see on, seda ma ei tea.